

- Ministerie van Buitenlandse Zaken
T.a.v. de minister van Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking, mevrouw E.M.J. Ploumen
Postbus 20061
2500 EB DEN HAAG

KENMERK: B/16/10338/EM

DATUM: 6 mei 2016

ONDERWERP: Verantwoord beleggen voor een goed pensioen

Geachte mevrouw Ploumen,

Op 19 januari jongstleden heeft de pensioensector met u gesproken over het beleid voor verantwoord beleggen. Dit gesprek zetten we graag met u voort. Wij zijn dan ook verheugd dat u spreekt op het congres van de Pensioenfederatie op 17 mei aanstaande. Er is immers veel dat pensioensector en overheid verbindt op het terrein van maatschappelijk verantwoord beleggen.

Onze inzet is de komende jaren het beleid rondom verantwoord beleggen nog verder uit te bouwen dan het afgelopen decennium reeds gebeurd is. We willen het beleid daarbij nauw laten aansluiten bij de dagelijkse praktijk. Want juist daar wordt het verschil gemaakt.

De dagelijkse praktijk verschilt per fonds. De diversiteit in de pensioensector is immers net zo groot als de doelgroepen die zij vertegenwoordigen. Het (verantwoord) beleggingsbeleid van individuele fondsen moet kunnen aansluiten bij die verscheidenheid. Zo zal een Nederlandse militair anders aankijken tegen investeringen van zijn pensioenfonds in de wapenindustrie dan een medewerker van Pax Christi doet. En een werknemer in de staalproductie denkt misschien anders over het belang van de beperking van CO₂-uitstoot in zijn pensioenbeleggingsportefeuille dan een podiumkunstenaar.

Er zijn dus wezenlijke verschillen tussen fondsen. Maar er zijn ook belangrijke overeenkomsten. Allereerst beleggen alle pensioenfondsen met als doel een goed pensioen te financieren. Dat doel is, ook wettelijk, onze primaire opdracht bij het

beheer van de ons toevertrouwde gelden. Steeds meer fondsen vinden daarnaast dat voor een goede oude dag meer nodig is dan geld alleen. Het pensioen moet genoten kunnen worden in een stabiele wereld die schoon, veilig en vreedzaam is. Verantwoord beleggen draagt daar aan bij. Tot slot, maar zeker niet onbelangrijk, is verantwoord beleggen voor een belangrijk deel van de Nederlandse pensioenfondsen een centrale pijler geworden in integraal risicobeheer. Want een duurzame en vredige samenleving en een stabiele internationale economie dragen bij aan stabiele rendementen. Net zoals investeringen in goed en fatsoenlijk geleide ondernemingen en landen dat doen.

De grote stappen die het afgelopen decennium zijn gezet hebben de Nederlandse pensioensector in de internationale voorhoede gebracht waar het gaat om verantwoord beheer van pensioenvermogen. Die koppositie zorgt echter niet voor tevreden achteroverleunen. Integendeel; de ambities zijn eerder groeiende. De sector zelf werkt er hard aan. Om verdere stappen te kunnen zetten, is ook de hulp van de overheid van belang.

Verantwoord beleggen vraagt om een lange horizon. Die lange horizon is slechts weinig institutionele beleggers werkelijk gegeven. Ook pensioenfondsen, met een beleggingshorizon van vele tientallen jaren, worden afgerekend op jaar-, kwartaal en zelfs maandbasis. Een overheid die in haar beleidsvorming en wetgeving oog heeft voor de lange termijn en daarbij voor stabiel beleid zorgt, helpt pensioenfondsen en andere institutionele beleggers de blik op de toekomst te richten. Zo kunnen bestaande dilemma's worden verkleind.

In de bijlage bij deze brief laten wij in meer detail zien waarom pensioenfondsen verantwoord beleggen, op welke wijze zij dat doen, welke stappen de afgelopen jaren zijn gezet en waarom het beleid rondom verantwoord beleggen van fonds tot fonds verschilt. Ook schetsen we aan welke stappen de pensioensector de komende jaren verder wil werken. Tot slot beschrijven we in de bijlage ter illustratie een aantal dilemma's en voorstellen hoe deze dilemma's samen met de overheid verkleind kunnen worden.

Wij verkennen graag met u welke afspraken tussen de pensioensector en de overheid kunnen worden gemaakt om onze gezamenlijke doelen dichterbij te brengen: een goed en betaalbaar pensioen, een stabiele economie en een duurzame, veilige en rechtvaardige wereld. Die doelen zijn ambitieus. We hebben elkaar dus nodig. We kijken er naar uit daarover met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

b.a.

Gerard Riemen
Algemeen directeur

Cc Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal